

**Elhunyt a világhírű
szegedi zongoraművész**

In memoriam Sebők György

Munkatársunktól

Vasárnap, Bloomingtonban, 77 éves korában, hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt Sebők György világhírű magyar zongoraművész és zenepedagógus. A bloomingtoni Indiana Egyetem zeneművészeti karának szegedi születésű professzora 1956-ban hagyta el Magyarországot, hat évnyi párizsi emigráció után 37 évvel ezelőtt választotta második hazájául az Egyesült Államokat.

Nemcsak Bloomingtonban tanított, hanem Svájcban, Németországban, Japánban, Spanyolországban és Hollandiában is rendszeresen adott mesterkurzusokat, miközben sokat koncertezett Amerikában, Európában és Japánban egyaránt. Rendszeresen járt haza Magyarországra, utoljára idén márciusban a budapesti Zeneakadémián adott nagy sikerű koncertet – erről lemezfelvétel is készült. 1997 októberében koncertezett utoljára szülővárosában, az '56-os forradalom előestéjén Varga Tibor vezényletével a Szegedi Nemzeti Színházban Mozart d-moll zongoraversenyét játszotta, és fergeteges sikerű ráadást is adott. Akkor nyilatkozta lapunknak: „A Kígyó utca 1.-ben, az első emeleti, erkélyes, nagy saroklakásban laktunk. Egyik végében apám ügyvédi irodája, a másikban nagyapám orvosi fogadósobája volt. Emlékszem, a zongorám az ablaknál állt, amikor gyakoroltam, időnként kinéztem, hogy a járókelők megállnak-e hallgatni a muzsikálásom. Tizennégy évesen már Fricsay Ferenc dirigálásával koncerteztem, amikor 16 lettem, apám azt mondta, senki sem zongorázik már nálam jobban a városban, ezért el kell mennem valahová, ahol többet tanulhatok. A zeneakadémián Kodály Zoltántól tanultam zeneszerzést, zongorából pedig Székely Arnold és Keéri-Szántó Imre volt a mesterem.”

Sebők György számos kitüntetés birtokosa volt: 1993-ban megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét, 1995-ben Jacques Chirac akkori párizsi polgármestertől a francia főváros nagydíját vehette át, 1996-ban pedig a francia Chevalier művészeti érdemrendet, valamint a svájci Wallis kultúrdíját adományozták neki. Ernen svájci városban, ahol 27 év óta tartott nyári mesterkurzust, díszpolgárságot kapott – a város nyolcszáz éves történetében a harmadikat. Az általa alapított és „Ernen Musikdorf” névre keresztelt mesterkurzust és fesztivált élete fő művének tartotta.

DM

ajánló

MA

AZ IFJÚSÁGI HÁZBAN delőtt 10 órától Erika jóga az egészség megőrzésére és visszaszerzésért.

A SZITI EGYESÜLET MANDALA-KLUBJÁBAN (Berzsenyi u. 3.) 13 órától 15 óráig Újra dolgozom, munkautánc tanácsadás. 14-től 17 óráig Álláskereső klub.

AZ ALSÓVÁROSI KULTÚRHÁZBAN (Rákóczi u. 1.) 15 órától textil- és kelmefestő szakkör.

A SZITI EGYESÜLET IFJÚSÁGI IRODÁJÁBAN (Dózsa Gy. u. 5.) 16.30 órától 17.30 óráig mobilitás (külföldi csoportos csejrékkel kapcsolatos) tanácsadás. 17.30 órától Amiga számítógépesklub.

A MAGYAR BIOLÓGIAI TÁRSASÁG 15.30 órakor tartja következő ülését az MTESZ-székház II. emelet 16. sz. előadótermében (Kígyó u. 4.). A Karib-tenger partközeli élővilága címmel dr. Radócz Gyula tart diavetítéssel illusztrált előadást.

AZ EGÉSZSÉGESEBB ÓVODÁK NEMZETI HALOZATA EGYESÜLET (Gögl u. 3. III. 305., tel.: 423-474) 16 órától 18 óráig az óvodás gyermekek szülei részére ingyenes jogi és pszichológiai tanácsadást tart.

HANGFORRÁS ZENEI MŰHELY a Forrás Szálló hallgatóiban 17 órától. Házigazda dr. Polgár Gyula.

KÖZÉLETI KÁVÉHAZ 18 órakor a Royal Szállóban Harapós kutyák – veszélyes ebek címmel. Vendég: Kocsis Miklós a Bulldog

enciklopédia című könyv szerzője. Beszélgetőtárs: Szűcs Ágnes újságíró.

A FAGYÖNGY KLUBBAN (Gögl u. 23.) 18 órakor „Ufók emberközélméssel címmel Sós Tibor a 4. Dimenzió műsorvezetője tart előadást.

A JUHÁSZ GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN 18 órakor üvegfestés Sugár Ibolya vezetésével; 20 órakor amatőr filmklub.

BIBLIAI ELŐADÁSOK SZEGEDEN (Eszperantó u. 3-5.) 18 órakor Le lehet-e győzni bosszúságainkat? címmel. A 37. szoltár és Jézus boldog-mondása.

A BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN 19 órakor kórushangverseny Bárdos Lajos tiszteletére.

A VÍZMŰ-KLUBBAN (Tisza L. krt. 88.) 19 órától 21 óráig rock and roll oktatás Kalapos József vezetésével.

A TÚZVÁRÁZS SÖRÖZŐ & MUSIC CLUB (Londoni krt. 3.) 20 órakor az emeleten Várkonyi Tibi zenél.

A JATE-KLUBBAN 21 órakor jogászbuli. Házigazda: DJ. Alma. A kisteremben Dance Floor – House Music Keszthelyi Gyulával.

A REGÓS BENDEGÚZBAN 22 órakor Sonic Dance Club. DJ.: Johnny Boy.

AZ ALKOTÓHÁZBAN (Árboc u. 1-3.) ma: 15 órától hímező szakkör, 15.30 órától fazekas szakkör felnőtteknek, 16 órától kosárlabdázó szakkör; holnap: Fazekas szakkör felnőtteknek 15.30 órától.

Gyermekkönyvnapok

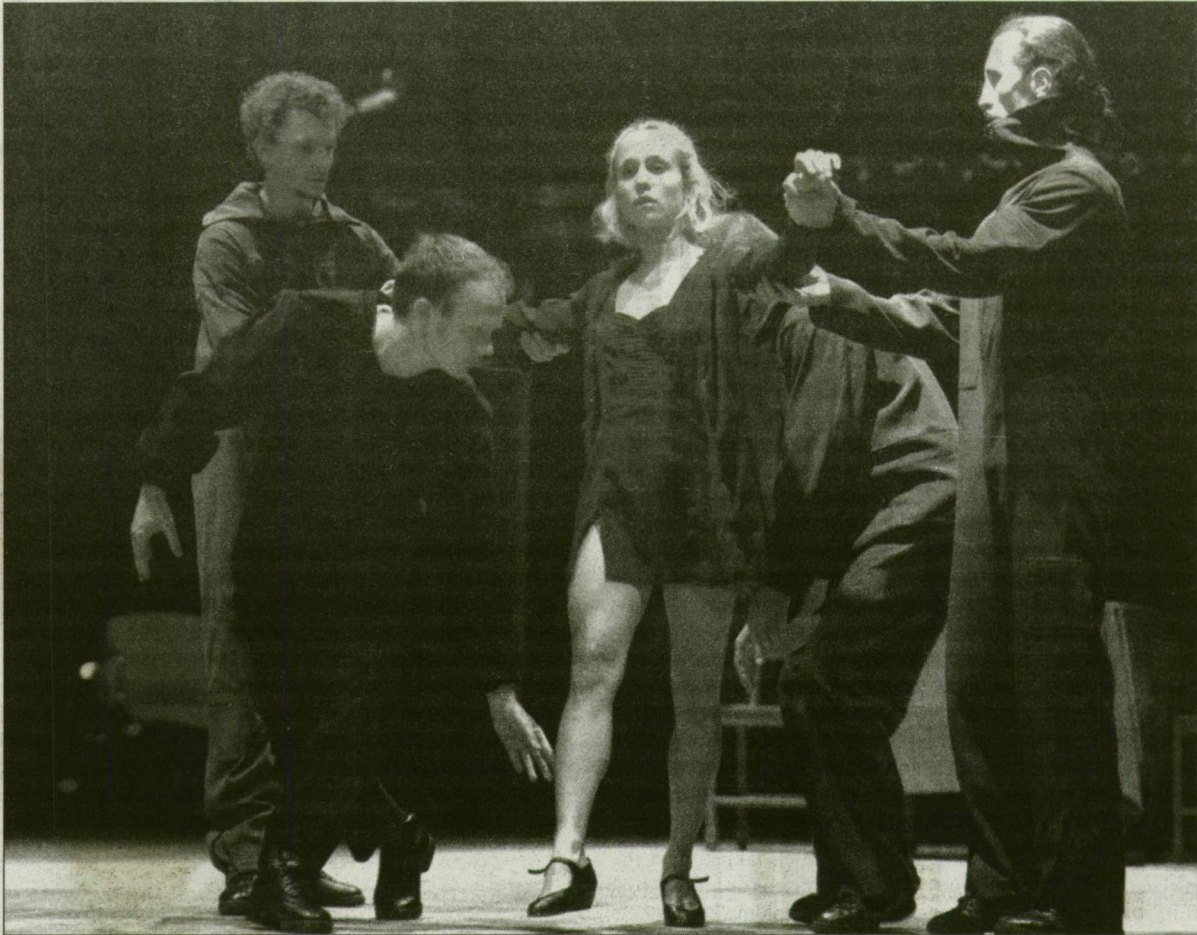
Munkatársunktól

Színjátékkal és csillagászati előadással várják a gyerekeket a megyei könyvtárakba november 17-én és 19-én a Csongrád megyei gyermekkönyvnapok keretében. „Barangolás Lyra-tündér birodalmában” címmel a Buborék Színpad mutatkozik be november 17-én 9

órakor a maroslelei, 11 órakor a magyarcsanádi, 14 órakor pedig a tiszaszigeti könyvtárban. November 19-én 11.30 órakor Szatmári Károly csillagász tart előadást a hódmezővásárhelyi gyermekkönyvtárban, előadásának címe: „Csillagászat a harmadik évezred küszöbén”.

Műsorváltozás az Europalia fesztiválon

Belgiumban a szegedi balett

Jelenet A csodálatos mandarinból: Aczél Gergő, Topolánszky Tamás, Kopeczny Katalin, Sárközi Attila és Kocsis László. (Fotó: Miskolczy Róbert)

Holnap utazik el Belgiumba Juronics Tamás és csapata, a Szegedi Kortárs Balett. Az Europalia fesztiválon, amely az idén a magyar kultúrát mutatja be, Juronicsék képviselik a kortárs táncszínház-művészetet.

Mint az Europalia megnyitáskor hírül adtuk (DM, 1999. október 8.), a Szegedi Kortárs Balettet választotta a belgiumi fesztivált szervező kormányközi bizottság a magyar kortárs táncművészet reprezentánsának. A több hónapig tartó monstre fesztivált két-

évenként tartják meg: sokáig az Európai Unió tagországainak kultúráját hivatott bemutatni, de 1988 óta az EU-n kívüli államok is lehetőséget kapnak. Általában a belga töke fontos célpontjainak számító országokat választják, hiszen a fesztivált csak részben finanszírozza a belga és a meghívott állam, a költségek jó részét belgiumi mamutcégek szponzori támogatásával fizeti az 1969-ben életre hívott Europalia alapítvány. Az elnevezésében a római kori aratási ünnepre (Opalia) utaló fesztiválon a közép-kelet-európai országok közül eddig még

csak Csehországnak volt módja a bemutatkozásra.

Az idén október 7-én Göncz Árpád köztársasági elnök nyitotta meg az egészen 2000 januárjáig tartó eseménysorozatot, amelynek egyik fő látványossága a Magyarország történetét műkínéssel bemutató kiállítás. A művészeti rendezvények közül a legtöbb a zenei esemény, számos a filmes rendezvény és a nyelvi akadályok miatt viszonylag kevés a színlelő. A táncművészetben persze nem kell a nyelvi nehézségekkel számolni, illetve, a szegedi-ek esetében mégis...

Úgy volt, hogy a Kortárs

Balett a Sárembert mutatja be két előadásban, ezt a Polner Zoltán néprajzi gyűjtését felhasználó Juronics Tamás-művet, ám a közelmúltban a szervezők értesítették a szegedi művészeket, hogy a befogadóhelyek színháztechnikailag nem alkalmasak az igényes produkció fogadására. A gyors műsorváltást az együttes bő repertoárja lehetővé tette, s mivel komoly közönségvárákóhoz előzi meg a szegediek szereplését, módosították a szerződést: Juronics korábbi sikerdarabja, a Homo ludens, valamint Philippe Blanchard francia vendégkoreográfus Etienne című műve ke-

Mesterkurzus a konzervatóriumban

„A családban mindenki imádta a muzsikát”

Csengery Adrienne: A kortárs zene befogadása a hallgatóságtól is komoly erőfeszítést igényel. (Fotó: Karnok Csaba)

Temesi Mária tanszékvezető meghívására mesterkurzust tartott a szegedi konzervatórium magánének szakos hallgatói számára Csengery Adrienne operaénekes, a kortárs vokális muzsika egyik legismertebb hazai előadója. A Magyar Zenei Tanács elnöki tisztét 1996 óta betöltő énekművész az utóbbi években csak különleges alkalmakkor lép fel, elsősorban tanít és a zenei közélet ügyeivel törődik.

– Milyen kapcsolat fűzi Szegedhez?

– Itt nőttem fel. Szegedről mindig a Tisza-part és nagymám jut eszembe, ezért ha hív-nak, mindig különös örömmel jövök ide énekelni és tanítani is. Vaszy Viktor operaegyütteséhez is rengeteg élmény fűz. Csak egy sarokra laktunk a színházról, ezért már három-négy éves koromtól jártam az előadásokra. Egyetlen zenész sem volt a családban, mégis mindenki imádta a muzsikát, gyakran jártunk koncertre, operába. Az első „keresetemet” is Szegeden kaptam: négyéves lehettem, amikor felültettek a Kárázs utcai porcelánbolt pultjára, ahol énekelnem kellett valamit az eladónak. Fizetségül egy bekötött fejű porcelán kacsát adtak.

– Honnan ered vonzalma a kortárs zene iránt?

– A főiskolán egy zeneszerző, az azóta sajnos már elhunyt Bakki József volt a korrepetitorem; ő fogadtatta el velem,

hogy kötelességem mai zenét is énekelni. Úgy gondolta, megvannak a képességeim ahhoz, hogy kemény munka után el tudjam énekelni a legújabb, legmodernebb zenét is. Már főiskolás koromban kedvet is kaptam hozzá. Mihály András budapesti kamaraegyüttese élén nyugat-berlini koncertre készült, amikor az énekesnő, Sziklay Erika autóbalesetet szenvedett. Engem szemeltek ki, hogy helyettesítem. Két nap alatt sikerült megtanulnom a teljes

műsort, és olyan jól sikerült a beugrás, hogy attól kezdve rendszeresen énekeltem Mihály Andrásékkal. Később egyre több zeneszerző megismert, és műveket írt nekem.

– Közük napjaink talán legnagyobb magyar komponistája, Kurtág György is...

– Mára klasszikussá lett dalciklusát, a Truszova üzeneteit eredetileg a világhírű angol szopránna, Mary Thomasnak írta, de miután vele nem jött létre a premier, én énekeltem el.

Kurtág György a bemutató után rengeteg dalt, dalciklust írt nekem, és kezdetét vette a mai napig tartó rendszeres közös munka. Nemcsak a saját műveit tanította meg nekem, hanem szinte az egész klasszikus dalrepertoárt. Kurtág kompozíciói – például a József Attila Törredékek, a Jelenetek egy regényből és a Requiem egy barátért – nagyon kedvesek lettek számomra, az évek során a legnagyobb európai fesztiváloktól Amerikáig sokszor előadtam őket.

rül a belga nézők elé. Ez utóbbi szövegeket is tartalmaz. Egy másik vendég szereplésre a táncosok megtanulták már német nyelven is, most pedig angolra váltanak...

A két táncművet két előadásban adják: november 20-án a tengeri fürdőhelyen, Knokke-Heist-ben, 22-én pedig Brüsszelben. A 23-án hazautazó Kortárs Balett eredeti tervében az szerepelt, hogy 26-án és 27-én itthon is műsorra tűzik a felújított Sárembert. Részint a belgiumi műsorváltozás, másrészt az október végén elmaradt három Mandarin-est pótlása céljából azonban november 26-27-én az idei első bemutatódarabjai, Juronics Mandarinja és Myriam Naisy: Angyalok suttogása című táncja megy a szegedi színházban. A Sárembert november 30-án és december 1-jén tűzik majd műsorra. A múlt hónap végén egyébként Juronics betegsége miatt voltak kénytelenek „kihagyni” a Mandarinokat. A koreográfus a Bartók-zenére komponált táncmű címszerepét táncolja; a sikert mutatja, hogy az említett, október végi, nem bérletes előadásokra minden jegy elkelt, ám amikor a kezdés előtt kiderült, hogy a fájdalmas idegyulladás miatt Juronics nem táncolhat, a közönség messzemenően megértő volt. A csodálatos mandarin Juronics-változata Budapesten is nagy tetszést aratott. A Thália Színházban először az ünnepen, október 23-án mutatják be, a második előadás pedig az elmúlt pénteken volt.

Decemberben újra németül mondhatják a táncosok az Etienne szövegét: Stuttgartban 10-én és 11-én mutatják be, a Homo ludens-szel együtt. Ezek az előadások arra hivatottak, hogy várakozást teremtsenek egy jövő évi, 2000 májusában, Németországban rendezendő magyar művészeti fesztivál iránt.

S. E.

– Mit gondolt, mi az oka, hogy a közönséget nehéz elcsábítani kortárs zenei koncertekre?

– Egy Vivaldi-, Mozart-vagy Beethoven-művet aránylag könnyen be tud fogadni a hallgatóság, hiszen 2-300 év tapasztalata gyűjtődött össze róluk a génjeinkben, zsigereinkben. Napjaink zenéje annyira új, hogy befogadása nemcsak az előadótól, hanem a hallgatóságtól is komoly munkát, erőfeszítést igényel, amit nem mindenki vállal. A régebbi korok zenéje meglehetősen szelektáltan jut el a mai közönséghez, így szinte kizárólag remekművekkel találkozunk. A kortárs zenét még nem szelektálta senki, sok darabot meg kell hallgatni ahhoz, hogy a sok rög között egy aranyra bukkanjunk.

– Szegedi mesterkurzusán a növendékekkel alaposan elemezte a darabokat; mire jó egy-egy ilyen intenzív alkalom?

– Egyfajta szemléletet és igényességet tudok közvetíteni számukra. Tisztaiban vagyok vele, hogy néhány nap alatt nem lehet csodát művelni, de azt az igényt talán sikerül felébresztenem a hallgatókban, hogy ugyanolyan odafigyeléssel forduljanak a szöveg, a ritmus, a dallam és a kifejezés felé. Egy zenében minden momentum fontos, nem lehet kiesett hang, végig nem gondolt gondolat, át nem élt érzelem.

Hollósi Zsolt